

ŠIBENSKE NOVOSTI

IZLAZI SRIJEDOM i SUBOTOM.
Telefon interurban br. 47.Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin - Šibenik
koja isključivo vrši i odgovara za sve inkasacije.Pretplata mjesečno Dinara 10. unapred.
Oglasi se računaju po cijeniku.

Broj 35.

Šibenik, subota 11. oktobra 1930.

Godina I.

Istraga oko ubojstva fašiste Sottosanti-a

Istraga, koja se vodi, da se otkriju ubojice fašističkog učitelja Sottosanti-a nije dovela do nikakvih rezultata. Prema pisanju fašističkih listova redarstvo drži u tajnosti tok istrage, ali se i ipak smatra sigurnim, da je već uapšena jedna veća teroristička grupa, moguće nova, a moguće i reorganizirana stara iz tršćanskog procesa. Atentator bi imao biti neki Slovenac iz doline Tipave, aktivni član Orjune. Dalje o rezultatu istrage, tvrdi fašistička štampa, da su atentat morala izvesti dvojica, a možda i trojica. Predpostavlja se, da su, nakon ubojstva, morali pobjeći automobilom, pošto policijski psi nisu mogli naići na nikakove tragove.

Sudbina „Novog Lista“

Sva fašistička štampa neobično se interesira, što će biti od goričkog „Novog Lista“. Pokrajinski sekretar fašističke stranke, Avenanti, predao je prijavu državnom odvjetništvu proti Dr. Besednjaka, urednika „Novog Lista“, jer da već mjesec dana živi u Ženevi i ne će da se vrati u Italiju, te stoga traži da se „Novi List“ obustavi, pošto je njegov urednik izvan dohvata talijanskih zakona. Prema tome izgleda, da će i ovo posljednje glasilo naših sunarodnjaka u Juljskoj krajini biti ugušeno.

Tko je bio ubijeni Sottosanti?

Saznaje se, da je ubijeni fašista Sottosanti bio prava zvijer u ljudskoj spodobu. Postupak toga širitelja „kulture“ među goričkim Slovencima po svom divljaštvu i okrutnosti ne može se nazvati niti barbarskim, jer je i to, za ovu zvijer u ljudskoj spodobu, preblag izraz. Djeca, koja su njemu na milost i nemilost bila pripuštena proživljavala su prave muke. Počevši od batina i pljuvanja u lice i usta, pa do sadističkog zlostupotrebljavanja. Školska vlast u Trstu imala je pune ruke posla od bezbrojnih pritužaba, ali nije našla potrebnim, da intervenira, držeći da on savjesno vrši svoju „kulturnu“ ulogu među našom braćom Slovencima.

Popravak „Karadjordja“.

Iz Tivta javljaju, da su radovi na parobrodu „Karadjordje“ potpuno završeni na onom dijelu trupa, koji se nalazi u vodi, dok će unutrašnja gvozdena konstrukcija biti gotova za nekoliko dana. Oko 15 o.m. parobrod „Karadjordje“ doplovit će u Kraljevicu, gdje će se obaviti drvene radnje, tako, da će brod biti potpuno popravljen i uredjen do 1. prosinca.

Fašističko veliko vijeće i smrtna kazna.

Rim, 10. listopada. Veliko fašističko vijeće na svojoj noćasnoj sjednici koja je završena u 1 sat u noći ispitalo je novi kazneni zakon koji je izradio ministar pravde Rocco. Ovim zakonom uvodi se u Italiju smrtna kazna, za političke i teške obične zločine. O tome je veliko fašističko vijeće donijelo ovu rezoluciju: Veliko fašističko vijeće priznaje potrebu da se smrtna kazna unese u novi kazneni zakon, da se tako prigusi zločin protiv sigurnosti države, koji su već bili kažnjavani smrću po izvanrednom fašističkom zakonu o zaštiti države.

Radio-stanica u Vatikanu.

Radio stanica u Vatikanu je potpuno izgradjena i ovih će dana biti otvorena. Tom prilikom će Papa na radiu izreći govor, koji će biti prenešen u cijelom svijetu.

Novi rekord „Bremena“.

Parobrod „Bremen“ je na putu preko Atlantika tukao svoj dosadašnji rekord brzine, te je put prevalio za četiri dana, 17 sati i 18 minuta. Medjutim rekord „Evrope“ nije mogao tući.

Gradnja najvećeg „Zeppelin“.

U Friedrichshafenu, skoro nezapaženo radi se već nekoliko mjeseci i to velikom brzinom na izgradnji najvećeg zrakoplova na svijetu. To će biti „Zeppelin 128“. „Zeppelin“, će biti svršen do kraja rujna slijedeće godine.

Općinski proračun za 1930. godinu.

Općinska uprava izložila je građanstvu na uvid proračun za 1930. godinu, koji će 20. ov. mj. doći pred općinsko vijeće na konačno odobrenje. Pošto je prošlogodišnji proračun donešen, na koncu same proračunske godine, to jest 30. decembra 1929., a ovogodišnji je dogotovljen tri mjeseca ranije, možemo iz toga zaključiti, da će jedan put i naša komunalija krenuti putem ozdravljenja, jer do sada svi proračuni su donošani, ne radi toga, da se njima budžetira općina, već iz potrebe, da se prikažu nadzornim vlastima. Jer kad se proračun, recimo, donese 30. decembra za godinu koja je prošla i kad je on već istrošen u torma izvanrednog dvanajstinskog budžetiranja, onda je to, ne općinski proračun, nego zbir računa onoga, što se bez sistema utrošilo za bezglavo funkcioniranje općine, da se njezino bijedno vegetiranje održi kako tako na razini da ne potone. Takav način rada, ili bolje, nerada, može se nazvati životarenjem i bijedom. Jedan dobar dio nedaća i jada, koji su zadešavali naš komunalni život može se pripisati takovom načinu „upravljanja“ općinom. Jer samo onaj gospodar, koji ne vodi unaprijed računa o svom gospodarstvu može da se proteže dulje nego što mu pokrivač dozvoljava, a takovo bezglavo, laičko, nesposobnjačko, čak i kriminalno (barem sa gledišta interesa općinara) gazdovanje vođeno je u šibenskoj općini od davnine. Ti proračuni, u prošlosti koji bi se dali okrstiti najobičnijom burgijom, naporom administrativnih lica da nekako skladno povežu cifre, koje su razni nesposobni upravljači sijali, bez reda, bez sistema, gdje mu drago, bez da ih je upekla savjest i da su javno rekli: „Narode mi nismo za taj posao!“

Budžet za 1930. godinu, koji će u najskorije vrijeme biti primljen, sličan je u mnogo čemu svojim pređasnicima, ali, računajući na sve one nedaće i šikaru, na koje je današnja uprava naišla u općini, ne ćemo prelamati ovoga puta nad njom štapa, već ćemo to rezervirati za budućnost, kad se osvjedočimo neće li oni prekinuti sa starom praksom, jer ako

s njom nastavi, upast će u one iste pogriješke, u koje su upadali njihovi pređasnici, a kad bi se tako radilo, onda je mnogo bolje da likvidiraju općinu u koliko je to zakonski moguće.

Ne ćemo analizirati općinski proračun za 1930. godinu iz jednostavnog razloga, jer to bi nas povuklo u Sizifov posao. To bi značilo uzeti deset prošlih proračuna iz deset jalovih godina i sve općinske uprave pod kojima su se ti proračuni, uz teške muke, radali, te iz toga izvući sve konzekvence, koje, kao naslijedene bolesti, terete proračun od 1930. godine. A poznato je da je diagnozu, kao i terapiju za zastarjele naslijedene bolesti vrlo teško innaći. One se mogu nagađati. Tekar tapkajući i grijeseći može se izraditi jedan sistem, koji bi vodio asanaciji. Tih pojava dobre volje može se opaziti u budžetu od 1930. godine. One su utješljive: A ako se bude tim putem dalje išlo, možda će se doći do onoga, što općinari već dugo vremena čekaju, a to je: ozdravljenje naše komunalne politike i stvaranje jednog sistema u radu. I tekad kad to bude riješeno, moći će se za dođuće općinske proračune reći, da predstavljaju realnu snagu komunalnih financija, a preko njih — koje su osobina čitavog komunalnog života — i realnu radinu i korisnu komunalnu politiku.

ŠKOLA ZA JEZIKE PO BERLITZOVOJ METODI

Samo pravi, rođjeni Francuzi podučavaju francuski.
Samo pravi, rođjeni Englezi podučavaju engleski.
Samo pravi, rođjeni Nijemci podučavaju njemački.

Svaki profesor podučava isključivo samo

SVOJ MATERINSKI JEZIK

Odmah od prvog sata dalje čuje i govori učenik samo jezik koji se uči.

Ujedno saopćnjemo, da novi tečajevi za sve jezike, počat će 15. oktobra.

Mole se se interesanti, da se za upisivanje i informacije obrate na gosp. Antuna Sigoreo cin. Ljubljanske Kreditne Banke, Šibenik.

Tuđinština.

Od jednog prijatelja našeg lista primili smo slijedeći dopis:

Onomadne ste s punim pravom prigovorili, što se neki u Šibeniku bez ikakve potrebe služe tuđim jezikom, te se kaskada mora čovjek pitati, u kojoj se zemlji nalazi. To upotrebljavanje tuđeg jezika u kući i izvan kuće treba da što prije prestane. Ne slijedi iz toga, da smo mi protiv ovoga ili onoga stranog jezika, dapače, svatko od nas mora nastojati, da što više jezika uči i nauči, ali da se njima služi samo u potrebi, a ne iz neke navike ili umišljenosti. Služimo se svagdje i svagda svojim jezikom; tuđe poštujemo, a svojim se dičimo!

Naši susjedi zatvorise ovih dana i zadnju slovensku privatnu školu u Trstu s motivacijom, da je „učiti djecu slovenski ili hrvatski u Italiji — gori zločin od zavađanja malodobnih“. Tako lamo preko mora, a što bi ti nosioci i širitelji kulture rekli, kad bi se prošetali Šibenikom i slusali malko onu djecu,

koja polaze talijansku školu! Kada bi toj djeci bio materinski jezik talijanski, ni po jada, jer mi „barbari“ dopuštamo, da djeca uče u svom materinskom jeziku, ali to su djeca iz naših mjesta, koja ni riječi ne znadu talijanski. Neki dan videći tu djecu, gdje izlaze iz Legine škole, zaprepastih se, kad sam čuo, kako govore. Zgranut zapitah djecu, kako to da idu u tu školu; — odgovoriše mi: „Idemo u ovu školu, ali govorimo kod kuće hrvatski!“ Zar nije to zločin, gospodo latinska? Je li to čovječno. odgovorite vi razni Giljanovići, Krakići, Damjanovići, Salatići, Mraki i slični izrodi? Zločin, to je grijeh, koji u nebo vapi, koji se mora gordo Italiji ma kada osvetiti! Istranin.

Kino Tesla samo nedjelja 12. oktobra. Najnoviji luksusni vefefilm — ZAROBLJENE DUŠE —

Greta Garbo

Nils Asther, Dorothy Sebastian, John Mc Brown.

U ponedjeljak veliki film — BORBA I POBJEDA —
Erna Morena

Salamon Drutter -- ŠIBENIK

Prispjelo

ODIJELA, KAPUTA, jesenskih OGRTAČA prvocrednih inozemskih tvornica. Cipela Herman-Hirsch. Sešira „Habig“ Borsalino. Rublja Taussig Wien. Francuskih tkanina za dame. Engleskih štofova. UZ NAJPOVOLJNIJE CIJENE.

TKO DOBRU ROBU KUPUJE, TAJ JEFTINO PROLAZI!

ŽENSKA LJEPOTA je moć žena!

Krema CITRON

iz pravog limunovog soka. Najnovija, krema proizvedena na znanstvenoj podlozi.

Dobiva se svagdje i u Šibeniku: Drogerija Petar Torre

Krema ETOILE NOIRE

oslobađa kožu od svake nečistoće i čini teint nježnim i svježim.

Gellé Frères Paris, 6, Avenue de l'Opera.

Krema NARTA

steže za čas sve kožne rupice a da ne posjeduje nikakovo astringirajuće sredstvo.

D. Krsto Stošić:

OTOK KORNAT.

Jedan od najljepših dana u životu proživio sam na Kornatu, najvećem od krunarskih otoka. Bilo je to god. 1910. u aprilu. U kasnu noć ukrcao sam se na murterskoj Hramini u ribarski brod. Tajinstvena tišina na moru. Gledao sam ga kako se svjetluca, kad ga siječe veslo. Moja fantazija uzela je krila i ja sam vidio bogove mora: Oceana, Tetidu, Nereja Posejdona, Neptuna, Tritona, homerova Proteju i sirene. U pameti mi se obnavljala priča o moreplovcu Odiseju i o argonautima, koji su isli po zlatno runo. Tako sam sanjario u tamnoj noći, koja je pokrila sav život.

Ali su nad nama trepetale iskre nebeske. Tajinstveni svemir, bezdan u dubinu i neizmjeran u visinu. Gledajući nebo naše biće išezava, kao najsitniji dio praška. Pamet čuti beskrajnost i klone. U tome svlađa me san, ali se doskora prenem.

Svitanje dana nastupa sve većim dostojanstvom. Istok se bijelasa jače i jače. Zvijezda ponestaje, samo još čista Danica navještava dolazak njegova veličanstva Sunca. Ružičasta Zora se smiješi svoj prirodi. Potom Sunce iza brda se pomoli sipajući milijarde zraka na sve strane. Veseli mu se svaki cvijetak i svako stablo, ptice mu pjevaju, a leptiri plešu. Tako nastaje dan. Mornari mi kažu: Dobro jutro, a ja kažem: Slava Ti Stvoritelju!

Stigosmo u obalu u Piškari. Mornari pospreme svoje stvari. prikažu nam se pastiri i domačice sa djecom. Gotovi smo za put. Kršan čovjek uze križ, a mi za njim stadosmo gaziti brda i doline razvučeno pjevajući i dozivljujući sve sveće. Blagoslivljaj vinograde, maslinjake, pašnjake, ovce, janjce i kozliće, ptice u gori i ribe u plavome moru. Stigosmo do kapele Pohođenja bl. Djevice u Tarcu, koja je na vrh brda. Tu sam Bogu prikazao žrtvu. Za tim krenusmo dalje i dalje. Naša procesija trajala je od pet sati izjutra do jednog poslije podne. Koliko divnih panorama bilo je pred našim očima! Svuda bezbrojni otoci i otočići, razvijena dalmatinska obala, grad Zadar, Biograd i razna sela, plavo more između ostrva i pučina njegova, te obrisi talijanskih obala. Ljepote prirode, predjeli pustinjačkog mira i samoće i molitva pod otvorenim nebom i proljetnim suncem napunjale mi dušu neizmjernom radošću. Činilo mi se, da sam svemirski leptir, koji obilazi nepoznate krajeve, u kojima otkriva krasote i dobrote Svevišnjega.

Na koncu sjedecmo za sofom, te pokrijepismo i naše bijedno tijelo.

Kornat, glavni otok među krunarskim, dug je 22 km i ima 34:4 četvornih kilometara površine. Narod govori, da ovaj Kornat ima toliko otočića, koliko godina ima dana. Ima ih više desetaka od kojih su veći Žut, Jadra, Lavša, Školji i Kurba Vela. Poznato je, da je more oko otoka vrlo bogato ribom, koja je u tome raznovrsna. Murterani i Saljani neprestano je love, ali nazalost najveći dio ide u Italiju

preko Zadra. Ni fauna ni flora kornatskih otoka nije još dovoljno ispitana, jer su oni predjeli teško pristupačni učenjacima. Prekljanske godine tamo je boravila komisija sa univer. profesorom Dr. Vankom, ali njezino izvješće nijesmo još mogli čitati. Sigurno bi trebalo nastaviti s proučavanjem.

Na Kornatu je crvenica zemlja dobra za svaku kulturu flore. Masline vrlo dobro uspijevaju i ne napadaju ih mušice zbog morske slanosti, pa je ulje dobro. Nije čudo, da su Murterani g. 1910 ustanovili na Hramini veliku uljarsku zadrugu, gdje se također rafinira ulje. Smokve su vrlo ukusne kao i grožđe, ali gdje kod nastradaju vinogradi od prskanja mora. Zbog dobre pase i mirisavog bilja ovce daju dobro mlijeko za poznati „kornatski sir“. Kad Murterini imaju slabunjavu djecu, šalju ih na Kornat u stanove za koji mjesec, pa se tu na mlijeku i čistom zraku brzo i vrlo dobro oporave.

Kod Piškere i nekim drugim mjestima ima nekoliko ribarskih i pastirskih kućica sazidanih u klaku. U njima se nalazi ognjište i bunarić, u koji dolazi voda s krova. Odozgo polovinu kućice zaprema tavančić, gdje je postelja. O zidu vise mreže, tamo amo su vrše i razni predmeti. (slijedi)

Sve vrsti naočala mogu se dobiti u drogeriji Vinka Vučića

Što je patvoreno vino?

Prema pravilniku za izvršenje zakona o vinu od 24. srpnja t. g. broj 43.540-II. razumijeva se koliko umjetno pravljenje šire i vina od vode i bud koje vrste industrijskog šećera ili alkohola uz dodatak potrebne kiseline, tanina i drugih sastojina, toli djelomično umjetno pravljenje šire i vina upotrebom pojedinih sastojina ili dijelova groždja, vinske komine, vinske djelje uz dodatak vode i drugih potrebnih sastojina.

U vezi s time zabranjeno je pravljenje i prodaja ekstrakta i esencija, upotreba kojih je namijenjena isključivo za patvorenje vina, odnosno za izmjenu nekih njegovih sastojina u svrhu zavaravanja kupca. Ovamo spadaju naročito sredstva za buketiranje, bojenje ili davanje posebnog ukusa vinu, koja služe za obmanu u pogledu vrste, podrijetla ili bitnih osobina; dalje sredstva za povećanje ekstrakta i pepela, te služe za maskiranje umjetnog umnožavanja i patvorenja, napose za izopačenje rezultata analize. Ovamo spadaju također preparati za liječenje bolesnih ili pokvarenih vina, te se upotrebljavaju u svrhu, da kupac ne upozna abnormalnost proizvoda, a napokon slatke, alkoholne tekućine, koje nisu pravljene od groždja, a u svrhu umjetnog umnožavanja vina ili miješanja sa pravim vinom. Zabranjeno je također na bud koji način oglašivati i preporučivati upute, knjige, zavode i vještake, koji daju savjete za upotrebu zabranjenih materija za pravljenje i negu vina i drugih proizvoda, podpadajućih zakonu o vinu.

Ante Frua — Šibenik. Ulica Kralja Tomislava
Skladište D. M. C. i TRIDENT konca.

„šibenska glazba“ priredjuje sutra, 12. X promenađni koncert u gradskom perivoju ili na malom trgu, u ulici Kralja Tomislava, prema tome kako vrijeme dozvoli. Početak koncerta u 11.30 sati.

Stigla velika količina **štednjaka** (sparcherta) kao i peći za grijanje soba iz prve bečke tvornice.

Radi reklame prodaje se uz tvorničke cijene. Vrsnoću i kvalitetu može svak pogledati bez obaveze na kupnju kod

MILAN RELJA trgovina željeznom robom.

Za školsku mladež potrebna je dobra i trajna cipela.

Zagrebačka Tvornica Cipela

posvećuje najveću pažnju izradi svih vrsta dječje obuće, a može se dobiti uz vanredno niske cijene i to od br. 27 do br. 30 Din. 115, od br. 31 do br. 35 po Din. 140.

Zagrebačka Tvornica cipela ulica Kralja Tomislava.

SOKOLSTVO.

Sjednica zbora društvenih načelnika. Poziv na sjednicu zbora društvenih načelnika i načelnica, koja će se održati dana 1. novembra o. g. u Šibeniku u 8.30 sati u kancelariji Sokolskog društva Šibenik, sa slijedećim dnevnim redom:

1. Izvještaj: a) načelnika b) načelnice, 2. Izvještaj načelnika društava o stanju u društvima, 3. Rad u god. 1930/31, 4. Župski prednjački tečaj, 5. Slet u Splitu god. 1931., 6. Eventualije.

Pozivaju se sva braća društveni načelnici i sestre društvene načelnice, da ovoj sjednici bezuvjetno prisustvuju. Naročito se upozoravaju braća načelnici na 2 tačku dnevnog reda po kojoj trebaju podnijeti iscrpan izvještaj o stanju u njihovom društvu, a taj izvještaj treba da podnesu i pismeno župskom načelniku.

ZDRAVO!
Za župsko načelstvo: načelnik Lj. Montana.

Pokućstvo

uz tvorničke cijene možete dobiti samo iz mog skladišta, uvijek bogato obskrbljenog od glasovite tvornice: Rudolf Kaiser, Osijek. Cijena i kvaliteta bez konkurencije!!!

OTTO GRABOVAC.

ŠIBENSKA NEDJELJA.

Jedan imaginarni proglas sa šibenskih ulica prigodom jednog imaginarnog svjetskog geološkog kongresa u Šibeniku.

Građani!

Sutra, dne 12. tek. mj. stižu u naš grad raketnim aeroplanom geološki predstavnici iz svih krajeva diljem kugle zemaljske, braća naša: Samojadi, Tunguzi, Čudi, Papuanci, Azteki, Zulufakri i t. d. Dolaze djeca geološke matere naše Eve, u nepreglednom i neshvatljivom broju, kao nekada pobjedonosne horde Atilove, da u našem gradu, da na prahistorijskom, milom tlu paunskome viječaju, mudre odluke donose, kako će se ovaj naš veseli globus, po kojemu gazimo, još i dalje luđački vrtjeti, luđački okretati brzinom od trideset kilometara u sekundi!

Šibenčani!

Odlučnu braću našu Ljude, i Ljudstva prijatelje, dočekajmo onim tropskim zarom i ptičjim poletom, kojim je utkana i protkana ova njihova draga geološka posjeta! Otvorimo im širom kanale našeg arhajskog srca! Neka kroz njih proteče djevičanska sve-ljudska ljubav! Stisnimo i pritisnimo njihove nezgra-

pne junačke desnice i u nadsvečanom lirskom raspoloženju, poljubimo ih u ljudske obrazine! Neka braća naša iz našega grada, punog predivnih geoloških spomenika, punog duha praiskanskoga, ponesu vječan, kozmičan, neutješljivi utisak! Ovaj naš grad jedna je dragocjena geološka tačka u genijalnom svemirskom zbivanju. Kuće naše, hramovi naši, sazidane su iz kamenja, koje datira još iz blaženog paleozojskog doba! Po ovim našim bijelim ulicama šetali su natrag sto milijuna godina mastodonti i dimosauri, a dobrim dijelom i danas hodaju, samo u malo izmjenjenim oblicima! Te transformirane mastodonte i dinosaure vidate svakim danom. (Oni imaju dostojanstven izgled i vrlo dobro poznaju t. zv. bon-ton) Ideje, koje su prožimale naše praočeve u neauderthalskoj epohi nisu izumrle, nisu uništene, već i dalje žive, i dalje bukte svojim geološkim životom, kao dragocjeni fosilni ostateci, u predubokim mozgovima poštovanih građana naših. Mudrost krapinskoga čovjeka (homo crapinicensis) utjelovljena je u čitavom djelovanju našem. Patificirani su u nama svi plemeniti nagoni pradedova, sve idealne čežnje i kulturna nastojanja. Kultura naša prahistorijskog je podrijetla. Nju je božiza Clio marljivo bilježila. Grad naš ne treba nikakovia deka-

dentnih tekovina dvadesetog vijeka. Svi gorući problemi njegovi pogašeni su još za vrijeme općeg potopa. Generacije ispred nas stvorile su sve, što se imalo stvoriti. Nama, dostojnim sljedbenicima njihovim, ne preostaje ništa, nego da naokolo vodimo dobroćudne turiste i pokazujemo im surovječito slije-nje oko nas, pov nama i u nama, i da te trofeje sačuvamo budućim pokoljenjima.

Građani!

Braća naša, geološki predstavnici, pomoći će nam u tome nastojanju! Oni će pronaći način, kako da se ovaj marionetski ples kugle zemaljske nikada ne zaustavi, jer, znajte, da bi zaustavljanje njegovo značilo — sudnji dan! Da, sudnji dan geološkim spomenicima, kulturi, lijepim ženama i dobroj kuhinji! Zamislite, građani, užasa!

Grade naš mili, Šibeniče, krilo jastrebovo, progovori 12. tek. mj. poznatom svojom krilatom dušom! Neka tvoji barjaci zavijore kao kose vile Ravijole, neka zaurla tvoje more! Neka se glas tvoj razlijegne s kraja na kraj Ljudstva na pozdrav braći našoj Ljudskoj!

Da živi silno, svemoćno, tvrdoglavo Ljudstvo!
Da živi stara majčica naša Zemlja! (dan)

Gradska kronika

SPORT.

Općinski proračun za 1930. godinu u brojkama.

Općinski proračun za 1930. g. iznosi 17,834.326-20 dinara prema prošlogodišnjem proračunu koji je iznosio 8,621.104-27 dinara, dakle ovogodišnji proračun od prošlogodišnjeg veći je za 9,213.221-93 dinara. To bi bio, dakle, najveći proračun do sada u našoj komunalnoj politici. Cifra ovogodišnjeg proračuna je radi toga tako visoka, jer su u njega unesene sve investicije, koje će općina ove godine investirati i to: sa prinosom od kaldrinskog fonda (gradnja carinarnice), sa hipotekarnim zajmom na račun kaldrinskog fonda (kupnja kuće Matiazzi), te na koncu sa investicionim općinskim zajmom kod Hipotekarne banke, (gradnja općinskih objekata, škola i t. d.).

Proračun razdijeljen po glavama glasi:

Rashodi:

Na odplatu starih dugova Din. 250.000. Općin-

ska imovina 2,143.152 dinara, općinska poduzeća (vodovod, ribarnica, klaonica) 1,502.776 din., dugovi i vjeresije 1,054.400 din., opća administracija 1,104.220 din., javne radnje 5,918.100 din., socialna pomoć 104.100 din., narodna prosvjeta 4,010.280 din., narodno zdravlje 781.450 din., bogoslovje 5.500 din., javna sigurnost 558.360 din., povjereni djelokrug (vojni referat) 72.600 din., razno 329.408-20 din.

Prihodi:

Pritičak iz 1929. god. 122.164-02 din., ostanci imovni (zaostatci prireza 1,723.355 din., imovina (najmovi) 151.566-25 din., općinska poduzeća 790.000 din., prirezi (sa doprinosom La Dalmatienne) 1,803.296-53 din., dugovi i vjeresije 7,145.000 din., općinske takse 1,708.000 din. i razno 4,390.994-36 din.

Kupuje se za gotov novac!

zemljište za gradnju ili zgrada; u obziru dolazu isključivo objekte na Držav. cesti, do Suda, oko Kina Tesla i na Obali, uopšte pak u gradu ako pristupačno kolima. Cij. potanko specificirane ponude sa cijenom, predati u zatvorenoj kuverti, adresom: Kupnja B.D.S., upravi lista.

Ženska građanska škola postaje mješovita.

Odlukom ministarstva prosvjete ženska građanska škola pretvorena je u mješovitu. Dakle, u ovu će se školu primati i muška djeca, pa će se time odteretiti gimnazija i realna gimnazija.

G. Dir. Ježina za trgovačku školu. U prošlom broju našeg lista smo donijeli prikaz o otvoru trgovačke škole. Pošto je taj prikaz bio skraćeni, nije istaknuto u njemu, da je jedan od glavnih zagovarača, kojemu ide u zaslugu, da je Šibenik dobio tu školu g. dir. Ježina, koji je u ovom, kao i u svim drugim poslovima, gdje dolaze u pitanje interesi našeg grada, predano i energično radio i intervenirao kod nadležnih faktora, tako da smo dočekali, da se ta škola u najbrže i moguće vrijeme otvorila. Načelnik g. Dr. Smolčić istaknuo je tu zaslugu g. dir. Ježine u svojem govoru prigodom otvora.

Popravljanje puta preko Plišca. Prije nekoliko dana započeli su radovi na popravljanju puta preko Plišca. Radit će se od kuće g. Dr. Gazzari-a pa do ceste koja vodi na kolodvor. Svakako, bilo je skrajnje vrijeme, da se ovaj zapušteni dio grada, barem kako tako popravi, jer su uličice na Plišcu sličile više gorskim vododerinama, nego ulicama jednog grada.

Pred svršetkom berbe. Ovih dana završit će se berba u našoj okolici. Ovogodišnji rod vina i kvalitativno i kvantitativno jest vrlo dobar. Šećera ima od 20 do 22%, a to znači, da će ovogodišnja kvaliteta biti vrlo dobra. Prema izjavama stručnjaka, ovogodišnji rod grožđa u našoj općini nadmašio je prošlu godinu za 25%. Prema tomu sve bi bilo utješljivo, da perspektive u budućnosti nisu tamne. Trgovaca, kupaca masta i vina u opće nema, ili u koliko se navrate kupuju neznatne količine, pa, prema tome ove godine nema ni cijena novom vinu.

Što će se desiti ove godine? Kako će se toliki kvantum vina plasirati? To su brige, koje more sve nas. Mjerodavni, a o prvom redu općina trebali bi da sazovu jedan sastanak vinogradara, pa da se povede diskusija o plasiranju našeg vina, jer ako se za to zarana ne pobrinemo, dočekat ćemo crnu zimu, a još gore ljeto.

Philips-radio aparati za gotovo i na otplatu kod ovlaštenog prodavača knjižara FILIP BABIĆ ŠIBENIK. — Tvorničke cijene.

Pošumljavanje u šibenskom srezu. Kako smo informirani, ove godine bit će posvećeno nešto više pažnje pošumljavanju krševa i goleti. Troškom iz banovinskog proračuna rasadit će se oko 120.000 biljaka crnogorice, a isto toliko troškom iz državnog proračuna. Posumljavanje će se vršiti u Zlarinu, Tijesnu, Murteru, Betini, Bratiškovcima, Dubravcima, te u okolici Šibenika.

Pucanje na lovce. U okolici Šibenika došli su neki dan neki strani lovci iz susjednog sreza da love. Kako čujemo, na ove lovce pucali su seljaci tog kraja iz pušaka. Bilo bi uputno, da lovci, koliko sportaši toliko i profesionalni, koji pripadaju onim srezovima u kojima je lov zabranjen, ne dolaze na lovište susjednih srezova.

Pick-Navy — Radio-stanica.

U srijedu 8. oktobra održane su u Mandalini razne utakmice između mješovite postave engleskih razarača i Jugoslavenske Ratne Mornarice.

Naši i ako bez treninga uspješno su branili svoje boje. Utakmice su bile veoma zabavne, a drukanje je bilo s obe strane.

Vučenje konopa, donijelo je vrlo laku pobjedu najprije Brodarskoj, pa onda Radio-stanici, nad prilično žilavim englezima.

Bacanje kugle zaslužena je pobjeda Radio-stanice. Penjanje na sklizkom stupu, pa skakanje u vreći i skok u vis, moralo se prepustiti boljim englezima.

Nešto kasnije održana je nogometna utakmica Pick-Navy—Radio-stanica. Igra je bila koliko s jedne toliko i s druge strane vrlo interesantna. U prvom poluvremenu englezi su premoćniji, a u drugom, poznati izvršnom igrom domaćih, povukli su se u obranu. Borba se većinom vodila u baznenom prostoru. Rezultat je

2 : 1 (1 : 0)

u korist engleza.

Naši su se prekasno snašli, ali uzevši u obzir jakog protivnika, rezultat je odličan.

Naročito se mora zahvaliti Jovičiću i lijevom krilu Dimitrijeviću, koji je i dao taj goal, na vrlo do- broj, zapravo prekrasnoj igri. —aro—

Retour-utakmice za prvenstvo države.

Prvi dio državnog prvenstva je završen. Niko zaista nije mogao vjerovati, da se poslije tolikih utakmica neće moći bar nazreti budući prvak. A situacija? . . . Ona je skoro ista kao na početku, bar što se tiče prva četiri kluba. Neizvjesnost caruje u punom smislu. Četiri ogorčena borca raspolažu sa istim brojem bodova i goal-diferencijama koje ne odmiču mnogo.

Pa ipak, ne može se reći, da su borbe prošle bez iznenađenja. Zar nije začudila pobjeda „Jugoslavije“ nad „B. S. K.-om“ i posljednji neriješeni rezultat sa „Hajdukom“. Zatim sjajna pobjeda „B.S.-K.-a“ nad „Hajdukom“ i mršavi rezultati sa „Concordijom“ i osječkom „Slavijom“. Najzad čudna upornost i očajni tempo, sa kojim se bore sva četiri kluba.

Za sada je „Jugoslavija“ na čelu tabele, što ipak ne predstavlja siguran adut za budući plasman. „Concordia“ je na četvrtom mjestu, ali raspolaže sa skoro istim šansama. Razlika je svega nekoliko golova. „B. S. K.“ i „Hajduk“, koji su važili kao favoriti, nalaze se trenutno u mnogo nepovoljnijoj situaciji.

Težina njihovog položaja cijeni se prema broju predstojećih „ekskurzija“ u mjesta protivnika. Svi međutim imaju isti broj bodova — 7.

Povoljnost položaja „Jugoslavija“ — „Concordia“ ne znati, da se situacija može razjasniti na njihovu korist, kako bi to po logici trebalo da bude. Tutbal, međutim, ima s njom vrlo malo veze — sa slučajem mnogo više.

Sutra se nastavlja drugi dio državnog prvenstva. Igra se u Beogradu, Sarajevu i Osijeku.

Najglavniji i najinteresantniji, zapravo derby-susret je u Beogradu, gdje se sastaju stari rivali „Jugoslavija“ — „B. S. K.“

U Sarajevu se sastaju „Hajduk“ i „Slavija“.

U Osijeku se bore „Concordia“ i domaća „Slavija“.

Posljednje dvije utakmice također su vrlo važne, jer će donijeti tablici interesantnih promjena.

Sutrašnje nove borbe, donijet će nova čuda.

Spor „Hajduk“ — „Jugoslavija“.

„Hajduk“ je preko Sp. N. P. uložio pismeni protest na J. N. S. kojim traži priznanje pravilno polučenog trećeg gola, pa prema tome i pripadajuća dva boda.

U istom protestu zali se što je za „Jugoslaviju“ nastupio na toj utakmici Bora Kesić, jer ovoj nije smio igrati zbog nedavno igranih prvenstvenih i prijateljskih igara sa S. K. „Mačvom“ iz Šapca.

Veoma je interesantan ovaj spor tim više, što nijedne novine osim lokalnih nisu donijele ništa o „trećem“ goalu.

„Jadranska Pošta“ donosi o ovome sporu duge članke i obara se na ostalu štampu. Glavni uzrok spora snosi sudac Kuyundžić, koji kako vele splitske novine nije „Hajduku“ dosudio treći goal misleći da je to otkside, pa je ovoj i dosudio.

Ovo je u ovom prvenstvu drugi potest i vrlo sličan onome osječke „Slavije“. Ako se „Hajdukov“ protest uvaži, opet ćemo imati jednu novu i interesantnu utakmicu, a kako će završiti. . . moglo bi se postaviti bezbroj upitnika. . . ?

II. Balkanske igre u Ateni.

Kao prošle godine održavaju se i ove godine Balkanske igre u Ateni. U nedjelju 5 oktobra započele su ove na Balkanu najinteresantnije lako-atletičke borbe. Sudjeluju reprezentacije iz pet balkanskih država i to: Grčka, Jugoslavija, Bugarska, Rumunjska i po prvi put Turska.

Ministar pretsjednik Venizelos pred 50.000 gle-

Službujuća ljekarna. Ovu sedmicu vrši noćnu službu ljekarna Crljenko.

dalaca veličanstvenim govorom i po starom običaju otvorio je igre. Po dosadašnjim rezultatima lakoatletičari su u boljoj formi od prošle godine.

Do sada postignuti su ovi rezultati:

400 metara sa zaprekama:

1) Grčka 56,8 sek. 2) Grčka 56,9 sek. 3) Rumunija 60 sek. 4) Jugoslavija 62 sek.

Naši su već u prvoj točki imali smolu. Praunspenger nije nastupio zbog ozlijede na koljenu, a mladom Banšiću kockom dodijeljeno je najslabije mjesto.

Skok u vis.

1) Grčka 180 cm. 2) Grčka 175 cm. 3) Jugoslavija 175 cm. 4) Rumunjska 175 cm. 5) Jugoslavija 170 cm.

Ovdje smo bili sigurni, pa smo podbacili. Prošle godine Buratović je Jugoslaviji donio I. mjesto.

100 metara.

1) Grčka 11 sek. 2) Turska 11,1. 3) Grčka 11,2. 4) Turska 11,4.

Ovdje smo došli peti i šesti.

10.000 metara.

1) Grčka 34 min. 2) Grčka 3) Rumunija 4) Rumunija 5) Jugoslavija.

Šesta je opet Jugoslavija, ali ispred oba Bugara.

1500 metara.

1) Bugarska 4,18 min. 2) Grčka 4,18,2 min. 3) Rumunija 4) Bugarska.

Ovdje smo imali najviše izgleda, ali Predanić je bez rutine. U Zagrebu ovu stazu protrčao je u 4,14 min. Dakle bolje vrijeme, nego što je u Ateni postigla Bugarska.

Ipak ovo je bila najzanimljivija i najborbenija tačka.

Štafeta 800 + 400 + 200 + 100.

1) Jugoslavija 3 m, 34,2 sek. 2) Grčka 3) Turska 4) Rumunjska 5) Bugarska. — Ovo je prva pobjeda Jugoslavije. Jugoslavija ovim rezultatom postavlja novi jugoslavenski rekord.

Nakon prvog dana ukupni plasman po bodovima:

1) Grčka 41 bod. 2) Rumunjska 17 bod. 3) Jugoslavija 13 bod. 4) Turska 9 bod. 5) Bugarska 8 bod. Bodovi se računaju I. mjesto 5 bod., II. mj. 4 bod., III. 3 bod., IV. 2 bod., V. 1 bod..

II. Balkanske igre drugi dan.

U Ateni se danas radi svim silama, da se smanji što više razlika bodova između nas i Grčke. Rumunjsku smo već pregazili. Jučer smo imali 13 bodova; danas Jugoslavija iza Grčke vodi sa 22 boda. Ovom uspjehu Jugoslavija ima da zahvali Dr. Narančiću i Manojloviću, koji su osvojili prva mjesta u bacanju diska.

Bacanje diska.

1) Jugoslavija 42,57 m. 2) Jugoslavija 41,98 m. 3) Rumunjska 41,52 m. 4) Grčka 39,61 m. 5) Grčka 38,96. — Nakon ove pobjede ukupni plasman po bodovima: 1) Grčka 47 bod. 2) Jugoslavija 22 bod. 3) Rumunjska 19 bod. 4) Turska 9 bod. 5) Bugarska 8 bod.. — Balkanske se igre nastavljaju. Jugoslavija je čvrsto odlučila ostati na drugom mjestu, ali jos se ne zna hoće li joj ova „čvrstoća“ uspjeti.

U srijedu ćemo donijeti konačni rezultat!

— ero —

GRGO OLIVARI I DRUGOVI

građevno poduzeće
ŠIBENIK

Preuzimlje i izvršuje sve vrste
građevinskih poslova najsolidnije i najkulantnije.

Obavlja sve spadajuće tehničke
radove, projekte i t. d.

Novo skladište pokućstva Frane Karadjole (kod Gradskog Kazališta)

Prvorazredno pokućstvo drvene konstrukcije izradeno u svim stilovima najmodernije. Proizvod tvornice, koja već 30 godina postoji

Javor d. d. Zagreb.

Skladište željeznog pokućstva emailirana i mesingu sviju vrsta, od prve tvornice željeza

Zmaj d. d. u Zagrebu.

Mogu, koli u drvu, toli u gvožđu, da snabdijem po nacrta od najmanjih količina do najvećih. Hoteli, bolnice, sanatorije, vojničke logore, parkove i t. d.

Moje skladište stoji cijeni mušterijama na ogled.

Cijene po zagrebačkom tržištu.
Konkurencija isključena.

MALI OGLASNIK

Cijena do 20 riječi 10 dinara, svaka daljnja riječ 25 para.

Pozor domaćice! Ulazi se u sezonu, kad se suhomesnati proizvodi najrađe vide na građanskom stolu. U mojoj trgovini suhomesnate robe dobije se sve ono, što u kućanstvu treba uz najjeftinije cijene; Mast 1 kg 22 din. ispod 1 kg 24 din.

Sve vrste prvorazrednog suhog mesa uz tvorničke cijene. Čajni maslac neupakovan 44 din kg. na malo. Čajni maslac marke „Zvono“ din 56 1 kg.

Prodajem sve vrste sireva, a osobito domaći ementaler uz najniže cijene. Preporuča se mušterijama

ZORA MAJOWSKY

„ILS“ Industrija Liesa — Šibenik. Skladište građevnog materijala vis-a-vis željezničke stanice. — Telefon br. 61 i 30 prodaju na veliko i malo uz najpovoljnije dnevne cijene. — Tvornica sanduka.

Električna brusiona **Ivan Bastjančić** Šibenik. Prima i izvršuje sve spadajuće radnje — za brušenje garantiram. Popravljaju se kišobrani. Prodaja bicikla te spadajućio djelova Sve uz najpovoljnije cijene.

Stipe Zorić, vrtlar

Šibenik

Poljana
Kralja Petra

Prodaja svježeg
cvijeća, te raznih
biljka u loncima.

Izradjuje vjenčane bukete
kao i nadgrobnje vijence.

Cijena od Din. 60. pa dalje

Pokućstvo

iz centra domaće industrije, Osijek, dobijete uz konkurentne cijene kod:

Stjepan Karković
ŠIBENIK

ŠIME ANTIĆ - Šibenik

Trgovina manufakturnom robom

Veliki izbor platna za
rublje, sefira, oxforda,
trikotaža i t. d.
uz najumjerenije cijene.

Vaso Čok i Jovo Paklar

ŠIBENIK (Dalmacija)

Bogato skladište stakla za prozore, šupljeg stakla, porculana, kuhinjskog posuda. Aluminijsko, emailirano, papirnate robe, mineralne vode, bombona i t. d.

Vlastiti proizvod crkv. svijeća

Adresa za brzoj. Čok - Šibenik
Broj računa kod
Ček. Zavoda — Sarajevo 4343.

„SLAVIJA“ TVORNICA SAPUNA

Braća Iljadica-Grbešić pok. Petra

ŠIBENIK

Proizvađa za domaćice najbolji i najkorisniji sapun za pranje rublja: žuti, zeleni i bijeli.

TIVAR ODIJELA

Ulica Kralja Tomislava -- kuća Cefer br. 44.

za gospodu Din 240. - 790.

za dječake 11-16 g. od Din 200. - 420.

za djeen 3-10 g. od Din 110. - 160.

zimski kaputi od . . Din 300. - 750.

hlače po Din 89. - 150.

**OGLED SLOBODAN
BEZ OBAVEZE NA KUPNJU.**

Samoprodaje u svim većim mjestima!

U ŠIBENIKU PRODAVAONA: